

Özel Eğitim ve
Rehabilitasyon
Merkezleri
Nedir? Ne
Yapar?

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi nedir sorusu zihinsel, bedeni, ruhsal rahatsızlıklar nedeniyle normal yaşamın gereklerini yerine getiremeyecek olan, yaşamın gereklerine uyamayacak olan kişilerdeki fonksiyon kayıplarının giderilmesi, toplumda kendilerine yetebilecek düzeye gelmeleri ya da bu becerileri kazanamamış olanlara koruyucu sosyal bakım hizmeti verilmesi amacıyla açılmış olan sosyal hizmet kuruluşları olarak cevaplanabilir.

Peki **özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri ne iş yapar?** Özel eğitime ihtiyacı olan kişilere verilen hizmetler tek olarak ya da bütün şeklinde olabilir. Bu merkezlerde psiko-sosyal, mesleki ve tıbbi rehabilitasyon hizmetleri sunulur. Hastalara yataklı ya da yataksız olarak hizmet verilir. Rehabilitasyon merkezi resmi olabileceği gibi, özel işletilen kuruluşlarda olabilir.

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi nasıl açılır sorusuna bu konuda yasal düzenlemelerin mutlaka takip edilmesi ve gerekliliklerin yerine getirilmesi gerekir şeklinde cevap verilebilir. **Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi açmak için özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri yönetmeliği** takip edilmelidir.

Rehabilitasyon kavramı özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri dışında sağlık alanında düşünüldüğünde gelişimsel olarak veya bir hastalık veya kaza sonucunda sakatlık geçirmiş birisinin, mevcut yetenekleri ve gücüyle bu kaybını telafi edebilmesi ve günlük hayatında kendine yetebilmesi için yapılan iyileştirme çalışmaları olarak tanımlanır. Örneğin fizik tedavi de bir rehabilitasyon hizmetidir.

Rehabilitasyondan
Yararlanabilecek
olan hastalık, engel,
eksik grupları

Zihinsel – Gelişimsel

- Hafif-orta-ağır düzey zihinsel engel durumu
- Disleksi ve öğrenme güçlükleri
- Otizm spektrum bozukluğu
- Dil ve konuşma bozuklukları
- İşitme yetersizliği

Bedensel

- Görme, işitme kayıpları
- Hareket ve fonksiyon kayıpları
- Kırıklardan ve ameliyatlardan sonra görülen hareket ve fonksiyon kayıpları
- Tedavisi uzun hastalıklardan dolayı hareketsizliklerden sonra ortaya çıkan fonksiyonel
- Kayıplar
- Omurga rahatsızlıkları
- Spor sakatlanmaları

Özel Eğitim ve
Rehabilitasyon
Merkezlerinde
Uygulanan
Programlar

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde uygulanan

programlar dahilindeki rehabilitasyon aslında bir tedavi türüdür.

Hastaların eski sağlıklı günlerinde oldukları gibi yaşamalarını sağlamayı hedefler. Rehabilitasyon merkezi herhangi bir hastalık ya da kaza sonucunda sakatlığı olan kişilerin özel yöntemlerle tedavi edilmelerini sağlar, sorunları giderilmeye çalışılır ve yaşama uyum sağlamaları için gerekenler yapılır. Bu tür hastaların toplum dışına itilmeleri bir nebze olsun engellenmek istenir.

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi, engelli veya özel ilgi gerektiren öğrencilerin ailelerinin de sıklıkla başvurduğu bir yerdir.

Bulduğu sınıf düzeyinden geri kalmış ve engel veya yetersizliğinden dolayı Rehberlik Araştırma Merkezi'nden (RAM) tedbir raporu almış öğrenciler genellikle okullarda tam zamanlı kaynaştırma uygulaması ile aynı sınıflarına devam etmektedir. Okulda bu öğrencilere öğretmenleri tarafından özel program hazırlanıyor olsa da kalabalık sınıflarda bu öğrencilerin kendilerini geliştirmesi çok kolay olmamaktadır.

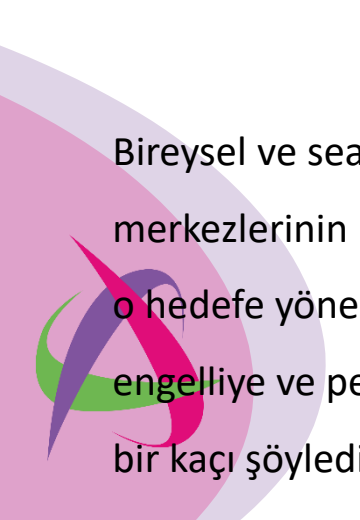
Çocuklarının gelişimlerini yakından takip eden anne-babalar zihinsel ya da gelişimsel bir durumdan şüphelendiklerinde çocuk ve ergen ruh sağlığı uzmanlarına yönelerek ilaç kullanımı gibi yolları denemekteler. Fiziksel-bedensel yetersizlikleri olan öğrenciler ise fizik tedavi benzeri rehabilitasyon hizmetlerini araştırmaktalar.

Gelişim uzmanları tarafından incelenen öğrenciler için eğitim ile ilgili tedbir kararı RAM'larda özel eğitim komisyonlarınca verildiği için ikinci aşamada aileler Rehberlik Araştırma Merkezi'ne yönlendirilerek kendisine en uygun desteği ya da rehabilitasyonu alabilmesi için bilgilendirilir.

Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezlerinde zihinsel engel, öğrenme güçlüğü-disleksi, yaygın gelişimsel bozukluk-otizm, işitme, görme, bedensel engel gibi tanıları olan çocuklar yararlanabilmektedir.

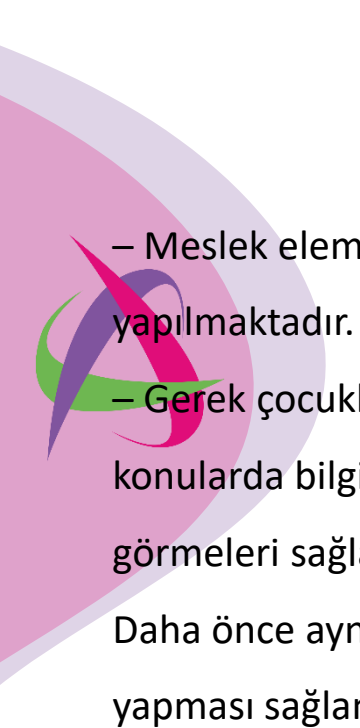
Özel Eğitim ve
Rehabilitasyon
Merkezlerinin
Hedefleri

Bireysel ve seanslı grup eğitimi veren özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin kurumlarının faaliyetleri elbette ki bir hedefe ulaşmak ve o hedefe yönelik hizmet üretmektir. Bu hedefler aileye, çevreye, engelliye ve personele yönelik olabilir. İşte bu hedeflerden olasılarından bir kaçı şöyledir.

ÂİLELERE YÖNELİK HEDEFLER:

- Bireysel eğitim programının işlerliğini sağlıklı kılmak açısından program uygulama ve değerlendirme aşamasında ailenin sürece aktif katılımı sağlanmakta.
- Zihinsel engelli çocukların aile ve kardeşlerine aile destek çalışmaları çerçevesinde aile rehberliği ve psikolojik danışmanlık hizmetleri vermektir.
- Psikolojik yardımla ailenin engelli çocuğun kabulüne yardımcı olunmakta.
- Merkezde uygulanan programların ev ortamında da bireysel programları destekler nitelikte uygulanabilmesi için aileye engelli bireyle evde çalışmasına dönük ev programları hazırlanmaktadır.
- Ev ziyaretleri ile engelli bireylerin yaşadığı ortam gözlenmekte hazırlanan ev programları ev ortamı da göz önüne alınarak oluşturulmaktadır.
- Engelli çocuğun babalarının da uygulanan programa aktif katılımını sağlamak. Gerek merkeze geliş gidiş, gerekse ev programının uygulanış aşamalarında babalara annelere yardımcı olmaya teşvik etmek için babalarla sürekli diyalog içine girilmektedir.

– Meslek elemanları tarafından aileyi bilgilendirmeye yönelik sunumlar yapılmaktadır.

– Gerek çocukları gerekse ailenin karşılaşılabileceği problemlerle ilgili konularda bilgi verilerek benzer problemleri başka ailelerinde yaşadığını görmeleri sağlanarak aileler arası iletişim kurulmasına yardımcı olunur.

Daha önce aynı aşamadan geçmiş ailelerin birbirlerine rehberlik yapması sağlanmaktadır.

Bu merkezlerde verilen hizmetlerden faydalanmak isteyenler

yaşadıkları şehirde bulunan **özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri**

listesi ve merkezlerin bulunduğu bölgeleri inceleyebilirler. Böylece hem

verilen hizmetler hem de **özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi**

fiyatları konusunda bilgi sahibi olabilirler.